

upozna sa današnjim vjerskim življenjem kod istočnih crkvnih zadruga. Čest svojih istraživanja iznosi pisac u ovom djelu, koje je izašlo u „Sammlung Kösel“, a koje zaslužuje i naš osvrt.

S „Uvodom (Einleitung)“ pisac nas uvađa u istočne crkvene skupine tumačeći uzroke vjerskog razdijeljivanja i svrhu pojedinih crkava. U prvom dijelu: „Trennung und Wiedervereinigungsversuche zwischen Orient und Okzident“ auctor se bavi sa manjim istočnim crkvama, koje sačinjavaju: Nestorijanci, Armenci, Kopti, Abesinci, sirska Jakobite, Maronite i tzv. Tomini kršćani („Thomaschristen“), te sa grčkom crkvom, o postanku koje putem Fokija i Mihajla Cerularija podrobno pisac govori. Drugi dio „Die gegenwärtige Organisation der orientalischen Kirchen“ sadržaje piščeva razjašnjenja vrhu istočnih crkava, koje su s Rimom sjedinjene kao: Tomini kršćani, Armenci, kaldejski kršćani, sruženi Jakobite, Kopti, Abesinci, Malkite i Maronite, ili su pak od Rima otocijpljene kao: dio Kopta, Abesinaca, Jakobita i Tominih kršćana te Nestorijanci, Armenci i „pravoslavna“ („orthodoxe“) grčka crkva. U trećem dijelu „Das religiöse Leben der orientalischen Christenheit imamo u kratko rastumačen dogmat i kult u svim istočnim crkvama te pučku pobožnost uz crkovnu disciplinu. Na koncu se je djela pisac osvrnuo na interkonfesijonalno stajalište pojedinih istočnih crkvi međusobno, naprama evropejskim nekatoličkim crkvama i najposlije naprama katoličkoj Crkvi.

Knjiga je, kako se već dade naslutiti iz gornjega, sasvim za-

nimiva. Ona može zapravo poslužiti kao „nauka o ispovjestima“ u njoj se tumači sadašnje ustrojstvo istočnih crkava kao i njihove vjerske i obredne osebine. S naše strane Lübeck-ovo djelo preporučujemo.

Anton Lovre Gančević O. F. M.

Die Genossenschaft der Missionäre Oblaten der Unbefl. Jungfrau Maria im ersten Jahrhundert ihres Bestehens. Dargestellt von mehreren Patres der deutschen Ordensprovinz 114 S. Hünfeld (Verlag der Zeitschrift „Maria Immaculata“) 1916. Preis 3 Mark.

Ove godine kad slavi kongregacija Oblata misionara Bezgrješnog Začeca svoju stogodišnjicu, izdao je časopis „Maria Immaculata“ ovaj spomenspis. Taj spomenspis je zapravo dvobroj časopisa „Maria Immaculata“. U tom je spisu lijepo prikazan postanak i razvitak gore pomenute kongregacije. Čitatelj će naići u njem zanimivih stvari. Osim životopisa utemeljitelja kongregacije Eugena Mazonod, nalazi se i opširan opis, kako se je kongregacija raširila po Europi i po misijonskim zemljama. Osim rada u Europi upoznaje se čitaoc i s radom kongregacije u poganskim misijama, u Americi, u Africi i u Australiji. Naposeb su lijepo obradena poglavlja o misijama u Kanadi. Sve je to popraćeno mnogobrojnim i lijepim ilustracijama.

Posebnu pažnju zaslužuje poglavlje Die deutsche Provinz (str. 154—164). Tu je u kratko prikazan razvitak njemačke provincije i njezin djelotvorni rad u Njemačkoj i u Austriji.

Kako je ta kongregacija slabo poznata u našim hrvatskim krajevima, važna su za nas poglavlja 3. Organisation der Genossenschaft (str. 136 do 138) i 5. Geist der Oblaten (str. 142—150.). U tim se člancima upoznaje najbolje rad i djelovanje te važne kongregacije.

Djelce je pisano zanimivim i živahnijim slogom, a uz to imade mnogobrojne ilustracije.

Tko nije imao zgode, da poblize upozna rad i djelovanje kongregacije Oblata misionara Bezgrješnog Začeca evo mu lijepe zgode, da ga upozna. Kongregacija je djelovala i na literarnom polju, a osobito na misionarskom polju, što joj je i glavna zadaća.

Kako je stvar aktualna, a i važna da joj se posveti pažnja, najtoplije preporučujemo. *Vladimir Vučić.*

Aufhauser B. Dr. Johannes. Studien-Ordnungen für die theologischen Fakultäten Deutschlands, Österreichs und der Schweiz I. Die katholisch-theologischen Fakultäten 8° 121 S. Preis 2 Mk. Marcus und Webers Verlag Bonn 1915.

Privatni docent na univerzi u Münchenu dr. Aufhauser iznio je u ovom malom djelcu propise njemačkih, austrijskih i švicarskih katoličkih teoloških fakulteta. Uz to je dodao i propise teološkog fakulteta u Louvainu-u te nekih papinskih naučnih zavoda u Rimu.

Pisac je sakupio sve propise, što se tiču studiranja, promocije i habilitacije na teološkim fakultetima. Pisac je donio sve propise in extenso bez komentara, onako prema propisima pojedinih universa i to u originalu. Kod njemačkih i austrijskih donio je propise u njemačkom jeziku, a propise za Freiburg u Švicarskoj i za nekoje papinske naučne zavode u Rimu (biblijski institut, Collegium Angelicum i Gregoriana) na latinskom, dok je za fakultet u Louvainu iznio u franceskom jeziku.

Šteta je, što se pisac nije obazreo, kad se je dao na taj posao i na Hrvatsku i Ugarsku, gdje vladaju drukčiji propisi glede teološkog studija. Pogotovo bi bilo zanimivo za Ugarsku, jer su i tamo izašli novi propisi glede naučne osnove i rigoroza, jer je uvedeno da teološki studij traje 5 godina. Bit će uzrokom, da nije pisac te propise iznio, nepoznavanje hrvatskog i madžarskog jezika, jer on donša sve propise u originalu. No tome se je moglo pomoći. Mogao je iznijeti u njemačkom prijevodu excerpt tih propisa. Kako je to lijepo iznešeno baš za Hrvatsku i Ugarsku u „Minerva“, Lüdke u.

Bengel Handbuch der Gelehrten Welt (S. 131—133.). Tim bi knjiga dobila i veću vrijednost, a i bila bi opširnija, bar što se tiče Anstro-Ugarske monarhije. Kad je donio excerpt propisa na Gregoriani, mogao je donijeti i za zagrebačku i budimpeštansku univerzu. Da se je poslužio s priručnikom „Minerva“, bio bi napomenuo i to, makar i u kratkim crtama. Nije zgodno, što iznaša propise u originalu. Malo je neprilično za one, koji nijesu vješti franceskom jeziku. Da je jednostavno te propise preveo na njemački ili donio njihov excerpt na njemačkom jeziku, bio bi zanimljivije i korisnije. Ovako uza sav mar sastavljača izgleda cijela knjiga kao da je manjkava.

Koga pak zanima naučna osnova teologije u Njemačkoj i u Freiburgu u Švicarskoj, evo mu lijepe prilike, da se s njom upozna i što je glavno i okoristi. Djelce preporučujemo uza sve ove mane. *Vladimir Vučić.*

Cladder Hermann J. und Haggeney Karl: In der Schule des Evangeliums. Betrachtungen für Priester. Viertes Bändchen. Die Scheidung zwischen Volk und Jünger. Herder'sche Verlags-handlung. Freiburg und Wien 1916. Cijena M 2— vez. M 2'80

— U lanjskim brojevima ove smotre ocijenili smo svezak 2. (vidi „B. S.“ str. 98.) i svezak 3. (vidi „B. S.“ str. 202.). U ovom svesku četvrtom nastavljaju vrijedni autori razmišljanja po evanđelju sv. Mateja, i to od gl. 12 r. 46. do gl. 16. r. 20. Pisci su ovaj odsjek nazvali: „Die Scheidung zwischen Volk und Jünger“, da istaknu glavnu misao, kako se je narod izraelski unatoč nauke i čudesa sve većma udaljivao od Krista, a Krist se je sve većma obraćao k svojim vjernim učenicima i njima sve po malo otkrivao tajne kraljevstva Božijega. Ove tajne sadržane se u parabolama o sijaču, o kukolju u pšenici, o zrnu gorušičinom, o blagu sakrivenom, o biseru, o mreži punoj dobrih i zlih riba. Ova građa izložena je u prvih 12 razmišljanja. Pouku svojih učenika o budućem ustrojstvu Crkve proširio je Krist i čudesima, i to dvaputa kad je umno-